

Paa Finanslovens § 8 have vi i Aar faaet en ny Indtægtspost, nemlig Afgift af „Berlingske Tidende“. Den er sat til 20,000 Kr. Det kan ikke andet end forbaase os, at en Minister, hvis første Pligt det dog maa være at varetage Statens Interesser, fastsætter en Afgift, der er saa ringe, naar hele Rigsdagen i Fjor næsten enstemmig stemte for, at Afgiften i det mindste maatte sættes til 40,000 Kr., altsaa til det dobbelte; og naar man ved, under hvilke Naar „Berlingske Tidende“ arbejder, at det er et Blad, som giver 150,000 Kr. i Nettooverskud, og at disse Penge komme ind, netop, fordi det er Statens officielle Blad, eller i hvert Fald for en stor Del af den Grund, forekommer det mig, at det er, alt for lille et Beløb, som her er sat. Jeg vil derfor haabe, at denne Sag maa komme frem til fornøjet Behandling. — Paa § 18 hos vor højtærede Landbrugsminister vil man jo finde Støtte til alle Landbrugets Gren; men der er dog en Gren vedvørende Landhøjenet, hvortil jeg ikke har kunnet finde noget, som helst paa Landbrugsministeriets Budget, og det er Landarbejderne. Alle Klasser i vort Samfund kunne tage Finansloven frem og sige: Her staar der noget til mig! Der er noget til Godsejerne, der er noget til Bønderne, til de handlende, til de industridrivende, til Fiskerne, ja selv Haandværkspendene kunne sige: Her staar der noget til mig. Men den talrigste Klasse i vort Land, den Klasse, som omfatter omtrent en Tredjedel af hele Landets Befolkning, til den kan man ikke finde en Dre. Nu, da vi have faaet en ny Landbrugsminister, havde jeg haabet, at han kunde have faaet Nøje paa Landarbejderne og tænkt paa Ting, som kunde komme dem til gode. Hvorfor er der ikke noget til dem? (S. Hage: Alderdomsunderstøttelsen!). Alderdomsforsørgelsen, ja hvad vil den sige? Den er til den forhenværende Landarbejder; naar han er slidt op, og ikke kan mere, saa kan han faa af den, men saa længe han arbejder, faar han ikke noget af den, saa siger man til ham: Værsgo', lid væk, min Ven! Nej, hvorfor er der ikke noget til dem? Jeg tror, det er, fordi man ikke interesserer sig for denne Samfundsklasse paa højere Steder, men tillige ogsaa væsentlig fordi denne Samfundsklasse ikke forstaar at kræve noget. Det have de andre Samfundsklasser forstaaet, de have organiseret sig og fremsat deres Krav, medens derimod Landarbejderne gaa sløve omkring uden Organisation og ikke kunne i Fællesskab fremsætte deres Krav; derfor faa de ingen Ting. Hvis man i Fjor havde vedtaget den Skolelov, som der

var saa megen Tale om, saa havde der dog været noget til dem, nemlig, en forbedret Undervisning, og hvis man havde vedtaget den Endring, som blev stillet fra Socialdemokratiets Side om, at give fattige Børn Mad, vilde man ogsaa der have kunnet finde et Beløb, som væsentlig vilde have kommet Landarbejderne til gode; men saaledes som Stillingen er nu, er der altsaa intet til dem. Ja, maatte den højtærede Landbrugsminister vil sige, at vi have en Kommission til dem. Der blev jo for nogen Tid siden nedsat en Kommission, hvori rigtig nok Landarbejderne ikke selv fik Sæde; denne Kommission har nu afgivet en Betænkning, og den er det, som er til Landarbejderne. Jeg vil haabe ligesom det ærede Medlem fra Ringløbing (S. C. Christensen), at den højtærede Landbrugsminister har taget denne Betænkning under alvorlig Overvejelse, saaledes at vi i denne Samling kunne faa med dette Spørgsmaal at gøre, saaledes at det om kommende Finanslove kan siges, at Landets talrigste, usleste stillede Stand ikke holdes ude fra Finansloven, men at denne ogsaa indeholder noget til dem. — Den højtærede Landbrugsminister har optaget en Sag, som desværre ikke blev gennemført i Fjor, nemlig Mosefagen. Der blev i Fjor forlangt 12,000 Kr. til Mosebruget, men denne Sag blev ikke gennemført, og jeg maa sige, at jeg meget beklagede dette. Grunden til, at den ikke blev gennemført i Fjor, var en Strid om, hvem der skulde administrere disse Penge, om det skulde være Hedeselskabet, eller det skulde være nogle Mænd, der nærmest bleve udnævnte af Regeringen. Jeg vil sige, at det for mig ingen væsentlig Interesse har, om det bliver det ene eller det andet; jeg synes, at det, der har jærlig Interesse, er, at der bliver taget fat paa Sagen; thi som det blev opløst i Fjor, henligger der her i Landet 100,000 Tdr. Land Mose, som i mange Tilfælde godt kunde kultiveres og gøres til frugtbar og godt Land. Jeg vil derfor haabe, det maa lykkes vor ny Landbrugsminister at gennemføre dette Spørgsmaal om Moserne.

Jeg skal derefter tillade mig at gøre nogle enkelte Bemærkninger vedrørende Sønderrigsministeriet. Der staar paa den højtærede Sønderrigsministers Budget nogle Penge til Rosenborg Lysthave, til Frederiksberg Have og Søndermarken; det er imidlertid ikke disse Bevillinger, jeg vil udtale mig om, hvorvidt de skulde være for store eller for smaa; men det er den Brug, der gøres af Statens offentlige Have og Statens Skove. Vi se f. Eks., at Rosenborg Have ved mange Lejligheder overlades til